

Helvetinhäät

On selvitty juuri ja juuri hengissä värikuulasodasta, riko rajasi -radasta, benjihypystä, intialaisesta päähieronnasta, kalevalaisesta morsiuksaunasta, shottitarjottimista, käsiraudoista ja vibraattoreista. Juhlakaluilla on pää kipeänä ja kavereilla pitkä VISA-lasku. Jonkin korkeamman voiman siivittämänä asianosaiset ovat kuitenkin onnistuneet raahautumaan Herran huoneeseen harjoittelemaan H-hetkeä, kiinnostasti tai ei.

Kalpealla morsiamella on esittää vain yksi toivomus papille: voisko mitenkään puhua vähemmän Jumalasta ja enemmän rakkaudesta, siitä miten hieno asia se on tässä maailmassa miehen ja naisen välillä: oikea Korkea Veisu vai mikä lie Laulujen Laulu, ihanampaa kuin mikään viini, metenä se helmeilee huulilla, kielellä maitoa ja hunajaa, ebenpuista vartaloo, vehnäkumpuista vatsaa, rinnat kuin peuranvasat, gasellin kaksoset; kaikki se kärsii ja kaikki se kestää, helisevä vaski ja sitä rataa.

Kuuluu vaimea perkele. Pahiten krapulasta kärsivä sulhanen ei kestä, vaan lysähtää penkkiin, painaa päänsä käsiinsä ja pyytää avukseen sielunvihollista. Hän kun oli alunperinkin vastaan tätä vitun hössötystä. Olisi hoidettu homma asiallisesti maistraatissa, mieluiten ruokatunnilla oman suvun perinteitä kunnioittaen. Että pitikin mennä naimaan maalainen.

Vanhoillislestadiolaisen vakaumuksen jo äidinmaidossaan imenyt pappi kiristelee lipereitään, etsii katseellaan apua ylhäältä. Hän manaa mielessään näitä vanhalle viinalle haisevia syntisiä, jotka eivät pelkää Jumalan vihaa ja helvetin tulta, joita ei saa sivaltaa uhkaavan kadotuksen ruoskalla kuten ennen. Työnantaja määrää, että pitää järjestää elämyksiä, kenenkään asiakkaan mieltä ei saa pahoittaa. Pelastuksella Jeesuksen Kristuksen nimessä ja veressä ei ole mitään väliä,

mutta kirkkohäät kumminkin halutaan, ja morsiamelle valkoinen huntu, vaikka neitsyys meni bemaripojan takapenkillä jo viisitoista vuotta sitten.

Kukaan ei ole tyytyväinen, mutta minkäs teet kun vaihtoehdot ovat vähissä: se tosi kiva naispappi oli varattu jo ajat sitten, ja oikeamielisen sielunpaimenenenkin on sentään hankittava leipä kahdelletoista lapselleen, ei ole varaa purra kättä joka ruokkii.

Morsian katsoo pahasti sulhasta, joka hakee tukea penkinreunasta. Olisi ollut aikaisemmin asialla. Pillua se oli osannut alusta asti kerjätä, mutta vakava sitoutuminen tuntui olevan vaikeaa, aina tuli jotain venkoilua. Mutta nimet olivat jo lainapaperissa, enää ei voinut perääntyä: heidät olisi sidottu vanhalla miljoonalla ja varaavalla liuskekivitakalla toisiinsa kunnes kuolema heidät erottaisi, aamen.

Ulkopuolisille tilanne on omalla tavallaan herkullinen. Bestman, raukea atleetti, virnuilee ja haukottelee. Kaasollakin nykii suupielessä, mutta nyt ei sovi sekaantua. Pitää tuntea vain omat askelmerkkinsä, milloin rientää avuksi pitämään kukkakimppua, huolehtia siitä ettei laahus repeydy.

Suuren päivän aamuna sataa vettä kuin esterin perseestä. Se on Isä Jumalan tahto, jolle kukaan ei voi mitään, vaikka juhlia valmisteltiin niin huolella, hyvä ettei pitopalvelulta vaadittu kusitestejä luotettavuuden varmistamiseksi.

Morsian tihauttaa pari helmenmuotoista kyyneltä, kun kampaamossa tehty kiharakampaus uhkaa levitä jo valokuvaamon pihalle. Kaaso seuraa ja pitelee sateenvarjoa. Mustuva pilvi roikkuu juuri ja juuri hänen päänsä yläpuolella. Kampaaja on laittanut myös kaason tukan huonosti, tehnyt sisäsiistin spanielin näköiseksi. Eikä lattajalka ole tottunut kävelemään puristavilla korkkareilla. Vähän arveluttaa kotelomekon syvä halkiokin, onko liikaa reittä esillä, tuliko tehtyä virheostos. Kun kyseessä on kumminkin perhetilaisuus. Kirkkaanpunainen oli kyllä ihan tahallinen värivalinta.

Kirkossa on viileää, paljaita kyynärvarsia palelee, ajamatta jääneet vaaleat karvat nousevat pystyyn. Kainalot ovat sentään sileät, uskaltaa vapautuneesti ojennella hihattomia käsiä, ja persikan tuoksuinen antiperspirantti pitää tuskanhien hajun loitolla.

Ssssssssss... Kanttori laskee urkuihin ilmaa. Ensimmäinen sävel kajahtaa, päät kääntyvät pääovelle. Sulhanen ei saanut Star Warsiaan, Prinsessa Ruususen oli kelvattava. Morsian astelee käytävää pitkin maalaisenpunakan isänsä käsipuolella. Ohikiitävän hetken ajan sulhasen mielessä käy, että isä ja tytär muistuttavat vähän liikaakin toisiaan, samanlaisia kanta-astujia molemmat. Ruma ajatus katkeaa kun sulhanen pokkaa kantapäät yhdessä, hän osaa sen taidon vaikka unissaan, koska on kadettikoulun käynyt.

Tämä on herkkä hetki, tätä on odotettu. Häävieraat kynelehtivät, tädit tärisivät hurmoksessa. Noin kaunis pari ja niin onnellisia! Ihan kuin jostain elokuvasta! Suku jatkuu, halleluja!

Tämä on se hetki. Elämäni tärkein hetki, morsian hokee itselleen. Hän koettaa saada kiinni kuplivasta tunteesta, jonka on joskus nuorempana kokenut kun romanttisen elokuvan päähenkilöt ovat kaikkien vaikeuksien jälkeen saaneet toisensa. Morsian ajattelee rakenteilla olevaa mintunvihreää omakotitaloa, jonka sokkeli on jo valettu. Hän yrittää ohittaa rinnassaan perustuksia nakertavan ajatuksen, että on jotenkin pettynyt: että tämän pitäisi tuntua enemmän j o l t a i n.

Pyhä alttari on saavutettu. Hääpari on papin salaa halveksivan katseen edessä, jota säestää vaimea yskintä ja virsikirjojen kansien kolahtelu. On se hetki, jolloin aika tuntuu pysähtyneen. Morsian puristaa sulhasen kättä niin lujaa, että tämä hätkähtää ja katsoo kysyvästi.

Pyhäksi jäykistyneen ilman leikkaa ääni:

–Äitiii!

Morsiamen parivuotias, edellisestä suhteesta syntynyt tytär riemastuu, hän on nähnyt äidin!
Äiti! Äiti! Vielä vähän aikaa lapsen silmissä kaikkivoipainen maailmankaikkeuden keskipiste on

tuolla! Äiti kaunis valkoisessa mekossa!

Tyttö ehtii tarrata tiukasti pikku kätösillään morsiuspuvun helmaan, ennen kuin isoäiti nappaa lapsen kainaloonsa. Morsiamen tarkoin varjeltu laahus repeää reunastaan.

Hyssyttely on turhaa, huuto ei hiljene edes käsilaukun kätköistä löytyvillä amerikanpastilleilla. Isoäidin on kannettava kirkuva tyttö ulos.

Tilanne rauhoittuu kun lasten ei anneta tulla tykö. Lauletaan virsi niin kuin asiaan kuuluu. Kirkossa on hyvä akustiikka, mutta suku ei ole lauluväkeä. Naiset aukovat muodon vuoksi suutaan, miehet eivät viitsi senkään vertaa. Korkeimmissa melodian kohdissa kuuluu vain heikkoa vanhojen sopraanojen pihinää ja kanttorin huilunohut, metallinkirikkaaksi koulutettu ääni.

Pappi pitää spontaanin puheen. Se on perkeleellinen saarna nykyajan huoruudesta ja avioliiton unohtuneista pyhistä velvollisuuksista, Suuresta Babylonista, porttojen ja iljetysten äidistä ja hänen pedoistaan, rikinkatkuisesta tulijärvestä, jota kohti niin monet meistä ovat kaasu pohjassa matkalla. Pappi ei ajattele perheensä kohtaloa, vaikka tietää joutuvansa tämän jälkeen kirkkoherran puhutteluun, ehkä tuomiokapituliin asti. Ajatus edessä olevasta Via Dolorosasta, Golgatalle joutumisesta ja ristiinnaulitukseksi tulemisesta kiihottaa pappia muutenkin kuin Pyhässä Hengessä: hän tuntee pitkästä ajasta itsensä Mieheksi eunukkimaisen albansa alla.

Morsian ja sulhanen toivovat, että piinakinkerit loppuisivat pian. He eivät pysty katsomaan tulikivenkatkua sylkevää pappia silmiin eivätkä tohdi vilkuilla toisiaan, tuijottavat vain eteensä.

Vaivattujen katseeseen vastaa puinen Jeesus kärsivänä ristiltään. Vapahtaja on veistetty yhdestä puusta ja naulittu alttarin koristeeksi, muistuttamaan jostain kahdentuhannen vuoden takaisesta väärinkäsityksestä, josta sikisi iso ja turha meteli.

– Kaikkietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta: tahdotko ottaa hänet aviopuolisoksesi ja osoittaa uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja

muodostavat sulhasen upseeri- ja sähkökaverit sapelit ja mailat tanassa. Riisiä ei heitetä, ettei tukehtuneita puluja ala sataa taivaalta, se pilaisi tunnelman.

Juhlaväki seuraa tienpientareiden vaaleanpunaisia sydämiä ja ajaa letkassa mutkaista soratietä pitkin tanssilavalle, jota paikallinen hiihtoseura vuokraa. Siellä on liukas lattia ja komea kattaus. Pitkiä pöytiä, valkoisia liinoja, tylliruusukkeita seinillä, koivunoksia maljakossa. Tarjottimet notkuvat kermakakkua ja lusikkaleipiä. Booli riittäisi juovuttamaan koko kylällisen. Ei ihme, että kyräily vähenee ja maljapuheita pidetään. Ikuisesti Raatteentielle eksynyt isoisäkin avaa sanaisen arkkunsa, vaikka sitä yritetään estellä. Hänellä on isänmaallinen viesti hääparille, se käskee lisääntyä ja täyttää koko maan, ettei ryssä peri hänen omin käsin raivattuja peltojaan. Isoisälle annetaan lisää rauhoittavia, ja graavilohen ja kermaperunoiden jälkeen hänet viedään takaisin Iltaruskoon lepäämään.

Tunnelma vapautuu. Nuoremmat miehet muuttuvat kovaäänisiksi, puhuvat toistensa päälle kädet taskuissa ja kravatti löysällä. Yhdellä on jo vetoketju auki. Naisväki häpeää niiden heikkoa viinapäättä. Hermostunut kaaso hajottaa alkumaljan täyteen ahdettuun lahjapöytään, vahingossa ja vielä vesiselvänä. Poppanaliinat kastuvat, mutta latomaalarin tulvamaisema pysyy onneksi kuivana.

Leikitään väkinäisiä leikkejä, taputetaan kohteliaasti. Kopeloidaan sokkona, kilpaillaan tuoleista, nauretaan sille, joka sutii tyhjää ja pyllähtää nurin lattialla. Kaason juonnot menevät päin vittua, bestman pelastaa mitä pelastaa ihanneväyn hymyllään.

Lopulta tulee se odotettu hetki, kun morsian heittää kukkakimpun. Liljankukista sidottu kimppu putoaa kuin tilauksesta suoraan kaasolle, joka ei halua antaa puolella sydämellä persettä ja tuntee siksi kasvaneensa jo alta kolmikymppisenä umpeen alapäästään.

Kaaso nauraa hysteerisesti, ihmiset kaikkoavat ympäriltä, tanssi alkaa. Viinapalkalla houkuteltu orkesteri hutilo i Akselin ja Elinan häävalssin läpi, sulhanen suoriutuu jäykin polvin

haasteestaan. Morsian hymyilee suopeasti: kallis viikonloppukurssi ei mennytkään hukkaan.

Tulee ilta. Hääpari vetäytyy naapurikaupungin parhaan ja ainoan hotellin sviittiin. Jatkot vietetään morsiamen vanhempien mökillä. Vasta siellä kaaso rentoutuu.

Hän irrottaa korkokengät jaloistaan ja hieroo kipeytyneitä jalkateriä, avaa hiuksensa, ottaa boolilasin ja kaataa sen täyteen. Juo lasin tyhjäksi yhdellä kulauksella. Kaataa toisen ja kolmannenkin.

Ilta tummuu kesäyön hämäräksi. Kaaso vetää pirtuboolista perseet olalle, syöksyy puolen yön jälkeen pää edellä laiturilta ja iskee pelastamaan tulleen bestmanin, joka on uimamaisteri ja sillä hetkellä paras saatavilla oleva vaihtoehto.

Kaaso herää aamulla saunakamarin lattialta pöytäliinaan kietoutuneena, ilman alushousuja. Humina päässä. Hukassa.

Naapurikaupungissa morsian nukkuu vielä ensimmäistä yötään rouvana satiinilakanoilla. Hän nukkuu tietämättään onnellisena, liian isoksi kasvaneen prinsessaruususen satavuotista unta vieressään prinssi, joka ei ole vielä muuttunut sammakoksi. Hän asuu hetken siinä satulinnassa, josta he kaksi parasta ystävää, morsian ja kaaso, haaveilivat kauan sitten, silloin kun polvet olivat maitoruvella ja nenästä ryystettiin häpeämättä räkää, silloin kun heillä oli muutakin yhteistä kuin pitkä koulumatka.

Kaaso nousee vaivalloisesti ylös ja tunnustelee raajojaan, muistaa krapulansa. Hän horjuu paljain jaloin korkokengät kädessään kohti järvenrantaa, haukkoo henkeä ja siristää silmiään.

Aamuauringon valo on liian kirkas, se ottaa silmiin, panee kädet, varpaat ja puolikkaan sydämen lepattamaan...

Kaaso romahtaa polvilleen laiturille, kauhoo janoisena vettä suuhunsa järvestä. Hän nojaa huohottaen laiturinkaiteseen ja tuijottaa pitkään alas veteen kun ei kestä nostaa päätään.

Tyyneen järvenpintaan heijastuu turvonneet kasvot, ohitse lipuvia pilviä, ylös ja alas syöksyviä pääskysii, täyteen lehteen puhjenneita rauduskoivuja, jotka tuntuvat tänään liian vihreiltä. Sitten ihan kuin toiset kasvot: oudot, silti jotenkin tutut.

Kaaso kumartuu lähemmäksi veden pintaa.

Ne kasvot eivät ole yhdestä puusta veistetyt, kuolleen tavoin jäykäksi sorvatut, ne lepattavat koivunlehtien tavoin, väreilevät veden pinnalla koko ajan ilmettään vaihtaen. Aivan kuin eläväksi muuttunut Puu-Jeesus katsoisi kärsivänä taivaasta alas heikkoon ihmiseen, kysyisi lempeästi, mutta lujasti... ”Että mitä vittua?!”

Kaaso hautaa päänsä käsiinsä. Pitkän ajan kuluttua hän ojentautuu, kuulostelee. Kuuluu kevyen hipsuttavia, epävarmoja lapsen askelia, naurua.

Saunan takaa lähestyy ihan todellinen hahmo: pieni tyttö taapertaa isoäiti perässään. Tyttö juoksee täyttä vauhtia alamäkeen kohti rantaa, horjuu pullein jaloin, mutta pysyy silti pystyssä. Tyttö ojentaa pienellä kädellään jotain kohti laiturin nokassa makaavaa, ojentaa jotain, ojentaa...

Kaaso kurottaa molemmilla käsillään, muttei yllä.

Mikä se on, mikä se on? Onko se kastemato vai rupisammakko? Ei, se on jotain keltaista. Sitä ei voi nähdä, sillä valo on niin kirkas, se sokaisee...

– Äitiii!

Huuto purkautuu kaason suusta. Hän ristii kätensä ja antaa ylen hartaana veteen.